

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1618202199
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1618202199.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členiek senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej, v spore žalobcu: Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov Kaštieľ, IČO: 00 364 193, Hlavná 13, Stupava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D. E. F., o zaplatenie 523,46 eur, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 09.12.2021, č.k. 6C/22/2018-83, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalobcovi sa proti žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 523,46 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil aplikáciou ust. § 27 ods. 2, § 533, § 531 ods. 4 a § 491 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný bol súdom ustanovený za opatrovníka jeho nesvojprávnej sestry G. B., nar. XX.XX.XXXX (uznesenie Okresného súdu Malacky č.k. 8P/77/01-34), ktorá uzavrela (v zastúpení žalovaným) so žalobcom Zmluvu č. 40/2009 o poskytovaní sociálnej služby (ďalej len „Zmluva č. 40/2009“), ktorou sa žalobca zaviazal u žalovaného G. B. poskytovať celoročne sociálnu službu pobytovou formou od 01.08.2009 na dobu neurčitú a G. B. bola povinná za sociálnu službu platiť dohodnutú úhradu, a to vždy najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Žalovaný za nesvojprávnu preberal dôchodok od Sociálnej poisťovne, z čoho spočiatku pravidelne vykonával úhradu sociálnej služby, následne boli úhrady za sociálnu službu vykonávané s omeškaním, v dôsledku čoho žalobca žalovaného opakovane písomne vyzýval na úhradu dlžných súm. Dohodou o úhrade nezaplatených úhrad zo dňa 19.08.2015 (ďalej len „Dohoda“) sa žalobca a žalovaný dohodli na tom, že žalovaný uhradí dlžnú čiastku 1.067,22 eur podľa dojednaného splátkového kalendára, súčasne bol povinný platiť bežné mesačné úhrady za sociálnu službu, pričom v Dohode bola dohodnutá strata výhody splátok v prípade omeškania s úhradou. Rovnako nebolo sporné, že žalobcom predložená Dohoda bola stranami uzavretá a že z nej vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.067,22 eur, sporné bolo, či dlh žalovaného z Dohody bol uhradený a v akom rozsahu. Žalobca tvrdil, že žalovaný z dlhu vyplývajúceho z Dohody uhradil len sumu 543,76 eur, teda zostatok dlhu predstavuje sumu 523,46 eur a žalovaný tvrdil, že celý dlh podľa Dohody zaplatil úhradami žalobcovi vo výške 543,76 eur, platbou Sociálnej poisťovni na základe exekučného titulu a šekmi na pošte, ktoré predložil v konaní. Zo žiadosti Sociálnej poisťovne o vrátenie a dopltenie dôchodkovej dávky zo dňa 21.11.2016 a z odpovede Sociálnej poisťovni zo dňa 13.01.2017 zaslanej

žalobcovi súd prvej inštancie zistil, že dôchodok G. B. za mesiace 09-10/2016 boli poslané žalovanému napriek tomu, že uznesením zo dňa 27.05.2016 bol za opatrovníka nesvojprávnej ustanovený žalobca. Z Príkazu na začatie vymáhania pohľadávky, ako aj z nepopretých tvrdení žalovaného, súd prvej inštancie zistil, že žalovaný vrátil dôchodok G. B. vo výške 567,20 eur Sociálnej poisťovni formou zrážok zo mzdy. Úhrady žalovaného žalobcovi šekmi (27.06.2016 na sumu 188,89 eur, 27.07.2016 na sumu 194,85 eur, 31.08.2016 na sumu 194,00 eur, 28.09.2016 na sumu 188,89 eur a 31.10.2016 na sumu 194 eur) žalobca podľa jeho (nerozporovaných a preukázaných tvrdení) v celosti započítal na priebežné mesačné úhrady za sociálnu službu poskytovanú G. B.. Poukázal na bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno žalobcu o tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Ak žalobca uniesol bremeno tvrdenia a aj bremeno dôkazu, tak pokiaľ sa žalovaný chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy (tzv. presúvanie dôkazného bremena); ide teda o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) z 22.09.2010, sp. zn. 3 M Cdo 6/2010). Medzi stranami nebolo sporné uzavretie Dohody ani skutočnosť, že žalovaný bol povinný podľa Dohody zaplatiť žalobcovi sumu 1.067,22 eur, preto súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca uniesol bremeno tvrdenia i dôkazné bremeno pokiaľ ide o vznik pohľadávky voči žalovanému, na ktorého následne prešlo dôkazné bremeno na preukázanie, že pohľadávka žalobcu voči nemu zanikla splnením. Obranu žalovaného vyhodnotil súd prvej inštancie tak, že platbu v sume 567,20 eur Sociálnej poisťovni nemožno považovať za úhradu dlhu žalovaného, keďže sa jednalo o vrátenie neprávom vyplateného dôchodku G. B., ktorý žalovaný za ňu prevzal v čase, keď už nebol jej opatrovníkom, preto nemôže byť započítaná na úhradu jeho dlhu z Dohody medzi ním a žalobcom (z ktorej bol zaviazaný priamo žalovaný, nie jeho nesvojprávna sestra Ľudmila). Platby žalovaného žalobcovi dňa 27.06.2016 v sume 188,89 eur, dňa 27.07.2016 v sume 194,85 eur, dňa 31.08.2016 v sume 194,00 eur, dňa 28.09.2016 v sume 188,89 eur a dňa 31.10.2016 v sume 194,00 eur, boli žalobcom započítané na bežné úhrady za sociálnu službu poskytovanú žalobcom G. B. v mesiacoch 06-10/2016 a tomu zodpovedá aj poznámka (variabilný symbol) žalobcu na poštových poukazoch, teda identifikácia platieb žalovaným v plnej miere potvrdzuje správnosť započítania platieb na bežné úhrady za sociálnu službu tak, ako bolo vykonané žalobcom, preto tieto platby nemožno považovať za úhradu dlhu žalovaného voči žalobcovi vyplývajúceho z Dohody. Tomuto záveru podľa súdu prvej inštancie nasvedčuje aj to, že platby, ktoré žalovaný realizoval na úhradu dlhu podľa Dohody (podľa prehľadu vyúčtovaní) boli vykonávané tak, že žalovaným hradená bežná úhrada za sociálnu službu bola navýšená o platbu dojednanú v splátkovom kalendári podľa Dohody. Žalovaným uvádzané a preukázané platby boli realizované vo výške zodpovedajúcej mesačnej úhrade za sociálnu službu, ku ktorej bola G. B. povinná (188,89 eur, 194 eur). Uzavrel, že keďže žalovaný potvrdil, že jeho dlh voči žalobcovi z Dohody existoval a nepreukázal, že tento dlh v celom rozsahu uhradil, súd prvej inštancie ho zviazal na úhradu zvyšku dlhu podľa Dohody vo výške 523,46 eur. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že nesúhlasí so sumou 1.067 eur a s tým, na základe čoho vznikla a že mu neboli predložené dôkazy. Namietal, že súdom prvej inštancie nebola akceptovaná suma 567 eur, ktorá mu bola exekučne strhnutá a suma 940 eur zaplatená 5 poštovými poukážkami, o ktorých predložil súdu prvej inštancie dôkaz. Domnieval sa, že súd je voči jeho osobe zaujatý, žiadal o zmenu sudkyne a začatie nového súdneho pojednávania.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a § 378 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je podané dôvodne. Súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti nároku uplatneného žalobou, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 CSP)

a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP).

6. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie z hľadiska procesnoprávneho žiadne vady majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, sa po skutkovej a právnej stránke stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP) s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorom dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o uplatnenom nároku podstatný význam.

7. Ako prvoradé, v súvislosti s opravným prostriedkom podaným žalovaným, odvolací súd upozorňuje, že rozsah prieskumu vykonaného v rámci odvolacieho konania je zásadne daný odvolaním, podľa ktorého je odvolací súd viazaný návrhom odvolateľa, ktorý zahrňuje v sebe jednak kvalitatívnu ako i kvantitatívnu stránku a sám odvolateľ si spravidla určuje rozsah, v akom má byť napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom preskúmané a dôvody, z ktorých má byť preskúmané.

8. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že pri viazanosti uplatnenými dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), sa v rámci odvolacieho prieskumu môže zaoberať a zaoberal sa iba tými odvolacími dôvodmi a ich obsahovým vymedzením, ktoré žalovaný výslovne uviedol a skutkovo vymedzil v odvolaní; pri viazanosti dôvodmi odvolania pritom neprichádza do úvahy vyhľadávanie konkrétnych skutočností v napadnutom rozhodnutí súdu prvej inštancie a jeho postupe, ktoré by bolo možné prípadne podradiť pod niektorý zo zákonných dôvodov odvolania, pretože je neprípustné, aby odvolací súd sám vyhľadával konkrétne vady rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie v neprospech strany, ktorá odvolanie nepodala a v prospech ktorej napadnuté rozhodnutie vyznelo. Z uvedeného potom vyplýva požiadavka aj na kvalitatívne vymedzenie odvolacieho dôvodu z hľadiska skutkovej a právnej argumentácie, nachádzajúca svoj základ v tom, že strana sporu je zodpovedná za to, že bude účinne uplatňovať svoje procesné práva aj v odvolacom konaní.

9. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

10. Posúdením obsahu odvolania, odvolací súd dovodil, že žalovaný si uplatňuje odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam). Odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. O takýto prípad a naplnenie tohto odvolacieho dôvodu v prejednávanej veci nejde.

11. Pokiaľ žalobca v odvolaní namieta výšku dlžnej sumy v Dohode vo výške 1.067 eur (pýtajúc sa, na základe čoho vznikla a že mu o nej neboli predložené dôkazy), odvolací súd okrem odôvodnenia napadnutého rozsudku (ods. 12, 13, 16 a 17 odôvodnenia) poukazuje na vyjadrenie žalobcu v konaní, že pôvodná dlžná čiastka vznikla nepravidelným platením, resp. neplatením úhrad od 06/2014 až do konca obdobia, v ktorom žalovaný vykonával funkciu opatrovníka a vyšplhala sa na sumu 1,067,22 eur, preto na základe uznania dlhu (Dohody) spísal žalobca so žalovaným dňa 19.08.2015 splátkový kalendár, ktorý až do 12/2015 dodržiaval a potom už celú sumu nezaplatil, prestal platby podľa Dohody uhrádzať úplne, pričom po započítaní úhrady v sume 543,76 eur predstavuje zostatok dlhu žalovaného žalovaná suma 523,46 eur. Vo vzťahu k žalobcom uvádzaným a preukazovaným tvrdeniam je potrebné poukázať na to, že z obsahu spisu a vyjadrení žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie (v podanom odpore proti platobnému rozkazu a neskorších vyjadreniach) je možné dovodiť, že žalovaný v rámci ním uplatnených prostriedkov procesnej obrany (§ 149 a § 152 CSP) nijak účinne (konkrétnymi námietkami/popretiami skutkových tvrdení žalobcu a vlastnými tvrdeniami o popieraných skutkových tvrdeniach) tieto nerozporoval, preto bolo potrebné skutočnosti, ktoré nimi v konaní preukazoval žalobca (vrátane Dohody, jej obsahu a žalobcom započítanej čiastočnej úhrady v sume 543,76 eur), považovať za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP) tak, ako to dovodil súd prvej inštancie.

12. Ostatná odvolacia argumentácia žalovaného smerovala k tomu, že jeho dlh z Dohody zanikol platbami poštovými poukázkami spolu v sume 960,63 eur (dňa 27.06.2016 v sume 188,89 eur, dňa 27.07.2016 v sume 194,85 eur, dňa 31.08.2016 v sume 194,00 eur, dňa 28.09.2016 v sume 188,89 eur a dňa 31.10.2016 v sume 194,00 eur) a platbou Sociálnej poisťovni v sume 567,20 na základe exekučného titulu (zrážkami zo mzdy žalovaného). Rovnaké námietky vzniesol žalovaný aj v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom s týmito sa súd prvej inštancie dostatočným spôsobom vysporiadal v napadnutom rozhodnutí (ods. 13 až 15, 18 a 19 odôvodnenia). Odvolací súd preto len zhrnie, že platby poštovými poukázkami už boli žalobcom započítané na bežné úhrady za sociálnu službu poskytovanú G. B. v mesiacoch 06-10/2016 (čomu zodpovedá aj poznámka/variabilný symbol žalovaného na poštových poukázkach a prehľad vyúčtovania žalobcu) a platba v sume 567,20 eur Sociálnej poisťovni predstavuje vrátenie neprávom vyplateného dôchodku G. B. žalovanému za obdobie, keď už nebol jej opatrovníkom (priamo Sociálnej poisťovni ako adresátovi plnenia žalovaného).

13. Odvolaním žalovaného (konkrétnymi odvolacími námietkami) ostatné skutkové a právne závery súdu prvej inštancie rozporované neboli; z uvedeného dôvodu odvolací súd nepodrobil napadnutý rozsudok prieskumu v ostatnej časti a konštatovanie uvedeného vedie k záveru o správnosti posúdenia nároku žalobcu v uvedenom rozsahu ako dôvodného tak, ako to vyvodil súd prvej inštancie.

14. Odvolací súd ďalej konštatuje, že tvrdenie žalobcu o tom, že súd je voči jeho osobe zaujatý správne vyhodnotil súd prvej inštancie ako námietku, ktorá neobsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 52 ods. 2 CSP), na ktorú sa neprihliada (§ 52 ods. 3 CSP).

15. Na základe všetkého zhora uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP a § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mal plný úspech žalobca, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, avšak zohľadňujúc skutočnosť, že mu žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).